

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

19 septembrie 2013*

„Trimitere preliminară — Aprecierea validității — Politica agricolă comună — Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 — Plată suplimentară acordată pentru anumite tipuri de agricultură și pentru producția de calitate — Marjă de apreciere lăsată statelor membre — Discriminare — Articolele 32 CE și 34 CE”

În cauza C-373/11,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Symvoulio tis Epikrateias (Grecia), prin decizia din 22 martie 2011, primită de Curte la 13 iulie 2011, în procedura

Panellinos Syndesmos Viomichanion Metapoisis Kapnou

împotriva

Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon,

Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul T. von Danwitz, președinte de cameră, domnii A. Rosas, E. Juhász, D. Šváby (raportor) și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 21 noiembrie 2012,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Panellinos Syndesmos Viomichanion Metapoisis Kapnou, de E. Petritsi și de K. Adamantopoulos, dikigoro;
- pentru guvernul elen, de I. Chalkias și de S. Papaioannou, în calitate de agenți;
- pentru Consiliul Uniunii Europene, de M. Balta, de E. Sitbon, de M. Iosifidou și de A. Westerhof Löfflerová, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de D. Triantafyllou și de G. von Rintelen, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: greaca.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 6 februarie 2013,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește validitatea articolului 69 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului din 29 septembrie 2003 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori și de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2019/93, (CE) nr. 1452/2001, (CE) nr. 1453/2001, (CE) nr. 1454/2001, (CE) nr. 1868/94, (CE) nr. 1251/1999, (CE) nr. 1254/1999, (CE) nr. 1673/2000, (CEE) nr. 2358/71 și (CE) nr. 2529/2001 (JO L 270, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 49, p. 177, rectificare în Ediție specială, 03/vol. 76, p. 291, și în JO 2009, L 96, p. 39).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Panellinos Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou (Asociația elenă a industriilor de prelucrare a tutunului, denumită în continuare „Panellinos Syndesmos”), pe de o parte, și Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon (ministrul economiei și finanțelor) și Ypourgos Agrotikis Anaptyxis kai Trofimon (ministrul dezvoltării rurale și alimentației), pe de altă parte, cu privire la plățile suplimentare în sectorul tutunului.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (24) și (33) ale Regulamentului nr. 1782/2003 aveau următorul cuprins:
 - „(24) Îmbunătățirea competitivității în agricultura comunitară și dezvoltarea unor standarde în materie de calitate a produselor alimentare și de mediu implică în mod obligatoriu o scădere a prețurilor instituționale la produsele agricole, precum și o creștere a costurilor de producție pentru exploatarea agricolă din Comunitate. Pentru a atinge aceste obiective și pentru a promova o agricultură durabilă și mai bine orientată spre piață, ar trebui să se treacă de la sprijinirea producției la sprijinirea producătorului, prin introducerea unui sistem de ajutor de venit separat pe fiecare exploatare agricolă. [...]”
 - [...]
 - (33) Pentru a permite abordarea flexibilă a situațiilor specifice, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a stabili un anumit echilibru între drepturile la plata individuală și mijloacele regionale sau naționale, precum și între plățile existente și plata unică. [...] În plus, pentru a ține seama de specificul agricol al unui stat membru, trebuie ca acesta să poată solicita o perioadă de tranziție de punere în aplicare a schemei de plată unică, respectând în continuare plafoanele bugetare fixate pentru schema de plată unică. În cazul unor denaturări grave ale concurenței în decursul perioadei de tranziție și pentru a se asigura respectarea obligațiilor internaționale ale Comunității, Comisia trebuie să poată adopta măsurile necesare pentru a face față unor astfel de situații.”
- 4 Articolul 64 alineatele (1) și (2) din secțiunea 2 din capitolul 5, intitulat „Aplicarea regională și facultativă”, din titlul III, „Schema de plată unică”, din Regulamentul nr. 1782/2003 prevedea:
 - „(1) Un stat membru poate decide, până la 1 august 2004 cel târziu, să aplice, la nivel național sau regional, schema de plată unică prevăzută în capitolele 1-4, în condițiile stabilite în prezenta secțiune.

(2) În funcție de alegerea fiecărui stat membru, Comisia stabilește, conform procedurii prevăzute în articolul 144 alineatul (2), un plafon pentru fiecare plată directă prevăzută în articolele 66, 67, 68, respectiv 69.

Respectivul plafon este egal cu componenta fiecărui tip de plată directă din plafoanele naționale prevăzute în articolul 41, înmulțită cu procente de reducere aplicate de statele membre conform articolelor 66, 67, 68 și 69.

Cuantumul total al plafoanelor fixate se deduce din plafoanele naționale prevăzute în articolul 41, conform procedurii prevăzute în articolul 144 alineatul (2).”

- 5 Articolul 69 din regulamentul menționat, intitulat „Punerea în aplicare opțională în ceea ce privește anumite tipuri de agricultură și producția de calitate”, prevedea:

„Statele membre pot să rețină până la 10 % din componenta plafoanelor naționale prevăzute în articolul 41 care corespunde fiecărui sector prevăzut în anexa VI. În ceea ce privește sectoarele culturilor arabile, cărnii de vită și cărnii de oaie și de capră, respectiva măsură este adoptată pentru aplicarea procentelor maxime stabilite în articolele 66, 67, respectiv 68.

În acest caz și în limitele plafonului fixat în conformitate cu articolul 64 alineatul (2), statul membru în cauză acordă agricultorilor o plată anuală suplimentară, în sectoarele care fac obiectul măsurii în cauză.

Plata suplimentară se acordă pentru anumite tipuri de agricultură care sunt importante pentru protecția sau îmbunătățirea condițiilor de mediu sau pentru ameliorarea calității și a comercializării produselor agricole în condiții pe care Comisia urmează să le stabilească în conformitate cu procedura prevăzută în articolul 144 alineatul (2).”

- 6 Articolul 48 din Regulamentul (CE) nr. 795/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de stabilire a normelor de aplicare a schemei de plată unică prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 (JO L 141, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 56, p. 193) prevedea:

„(1) Plata suplimentară prevăzută în articolul 69 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 se acordă, fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 37 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 și normelor sale de aplicare, în condițiile prevăzute în alineatele (2)-(6) din prezentul articol.

(2) Plata se acordă doar agricultorilor în sensul articolului 2 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003, independent de faptul că au depus sau nu o cerere de înscriere în cadrul schemei de plată unică sau că dețin sau nu drepturi la plată.

(3) Prin expresia «în sectoarele care fac obiectul măsurii în cauză» se înțelege că plata poate fi solicitată, în principiu, de toți agricultorii care produceau, la data depunerii unei cereri de înscriere pentru plata suplimentară și în conformitate cu condițiile prevăzute în prezentul articol, produsele care țin de sectorul sau de sectoarele enumerate în anexa VI la Regulamentul (CE) nr. 1782/2003.

(4) În cazul în care plata se referă la modalități de producție sau la măsuri privind calitatea și comercializarea care nu se referă la un anumit tip de producție sau în cazul în care producția nu ține direct de un anumit sector, plata poate fi acordată cu condiția ca taxa să se aplice pentru toate sectoarele enumerate în anexa VI la Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 și ca numai agricultorii din sectoarele menționate în anexa respectivă să participe la regim.

(5) În cazul aplicării la nivel regional a articolului 69 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003, taxa se calculează pe baza componentei plăților pentru sectoarele în cauză din regiunea în cauză.

Statele membre delimitează regiunea la nivelul teritorial corespunzător, pe baza unor criterii obiective și astfel încât să asigure un tratament egal agricultorilor și să evite denaturarea pieței și a concurenței.

(6) Statele membre în cauză comunică, cel târziu la data de 1 august a anului care precedă primul an de aplicare a schemei de plată unică, informațiile privind plata pe care intenționează să o acorde și, în special, condițiile de eligibilitate și sectoarele vizate.

[...]”

- 7 Regulamentul nr. 1782/2003 a fost abrogat prin Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003 (JO L 30, p. 16, rectificare în JO 2010, L 43, p. 7). De asemenea, Regulamentul nr. 795/2004 a fost abrogat prin Regulamentul (CE) nr. 1120/2009 al Comisiei din 29 octombrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a schemei de plată unică prevăzute în titlul III din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 (JO L 316, p. 1).

Dreptul elen

- 8 Regulamentele nr. 1782/2003 și nr. 795/2004 au fost transpuse în dreptul intern prin două decizii comune adoptate de ministrul economiei și finanțelor și de ministrul dezvoltării rurale și alimentației, și anume Decizia comună nr. 292464 din 9 august 2005 (FEK B' 1122), prin care sunt stabilite, cu caracter general, măsurile administrative suplimentare de punere în aplicare și de calcul al numărului și al valorii drepturilor beneficiarilor plății unice, și Decizia comună nr. 49143 din 8 august 2006 (FEK B' 1333), prin care sunt stabilite, cu caracter specific, măsurile, și anume metoda de plată, sumele acordate și dovezile de plată pentru plata suplimentară în temeiul calității în sectorul tutunului.
- 9 Articolul 16 și anexa I la Decizia comună nr. 292464 din 9 august 2005 stabilesc cota reținerii pentru plata suplimentară în temeiul calității pentru tutun la 2 %.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 10 La 13 noiembrie 2006, Panellinos Syndesmos a introdus la Symvoulio tis Epikrateias o acțiune având ca obiect anularea Deciziei comune nr. 49143 din 8 august 2006. În cadrul acestei proceduri, Panellinos Syndesmos a contestat de asemenea legalitatea Deciziei comune nr. 292464 din 9 august 2005.
- 11 Potrivit Panellinos Syndesmos, aceste două decrete sunt nelegale întrucât constituie măsuri de punere în executare a Regulamentului nr. 1782/2003, al cărui articol 69 ar fi contrar dreptului Uniunii.
- 12 Instanța de trimitere consideră că marja de manevră acordată de regulamentul menționat autorităților naționale pentru aplicarea acestuia contribuie la o diferențiere care corespunde nevoilor fiecărei regiuni și că posibilitatea statelor membre de a stabili procente de reținere diferite nu constituie discriminare.
- 13 Cu toate acestea, instanța de trimitere ridică problema dacă respectiva punere în aplicare diferențiată, în special din cauza aplicării unui procent de reținere și, prin urmare, a unor plăți suplimentare diferite, nu conduce la denaturări ale concurenței dintre producătorii aceluiași produs în diferitele state membre și la consecințe negative asupra venitului producătorilor din diferitele regiuni.

- 14 În aceste condiții, Symvoulio tis Epikrateias a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003, în temeiul căruia statelor membre le este permis să stabilească – în limita a 10 % din componenta «plafoanelor naționale» prevăzute la articolul 41 și cu respectarea condițiilor definite la al treilea paragraf al acestui articol – procente diferite ale reținerii pentru plata suplimentară către producători, este compatibil, în măsura în care permite o astfel de diferențiere a quantumului reținerii, cu dispozițiile articolelor 2 CE, 32 CE și 34 CE și cu obiectivele de garantare a unui nivel stabil al venitului și de conservare a zonelor rurale?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 15 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 este valid în lumina articolelor 32 CE și 34 CE și a obiectivelor de garantare a unui venit stabil pentru producători și de conservare a zonelor rurale, în măsura în care aplicarea sa ar plasa producătorii dintr-un stat membru care stabilește un procent al reținerii scăzut pe o poziție defavorabilă în raport cu producătorii situați în state membre în care acest procent a fost stabilit la un nivel mai ridicat și ar determina o discriminare și denaturări ale concurenței dintre producătorii aceleiași produs situați în state membre diferite.
- 16 Trebuie observat, cu titlu introductiv, că faptul că Regulamentele nr. 1782/2003 și nr. 795/2004 au fost abrogate este lipsit de relevanță în ceea ce privește obiectul litigiului principal, întrucât aplicarea articolului 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 se întinde până în luna iunie a anului 2010.
- 17 Astfel cum se arată în considerentul (24) al Regulamentului nr. 1782/2003, acesta urmărea să permită trecerea de la sprijinirea producției la sprijinirea producătorului, prin reducerea progresivă a plăților directe și prin introducerea unui sistem de ajutor de venit separat de producție, și anume plata unică definită pe baza drepturilor anterioare, într-o perioadă de referință, pentru a-i face pe agricultorii Uniunii Europene mai competitivi.
- 18 Trebuie adăugat că introducerea schemei plății unice se integrează în noua politică agricolă comună (denumită în continuare „PAC”), printre ale cărei obiective principale se numărau, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 3 din concluzii, raționalizarea și simplificarea normelor relevante ale Uniunii, precum și atingerea unui nivel mai ridicat de descentralizare a punerii în aplicare a acestei politici, statelor membre și regiunilor din cadrul acestora fiindu-le acordată o marjă mai mare de apreciere.
- 19 Articolul 64 din Regulamentul nr. 1782/2003 prevedea, în cadrul punerii în aplicare parțiale a schemei de plată unică, că statele membre puteau decide, „până la 1 august 2004 cel târziu”, să aplice, la nivel național sau regional, schema de plată unică în condiții specifice.
- 20 Acesta este cadrul în care articolul 69 din regulamentul menționat acordă statelor membre posibilitatea de a reține până la 10 % din componenta plafoanelor naționale din fiecare sector de produse pentru a efectua o plată suplimentară pentru anumite tipuri de agricultură care sunt importante pentru protecția sau pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu sau pentru ameliorarea calității și a comercializării produselor agricole.

Cu privire la încălcarea articolului 34 CE

- 21 Cu privire la acest aspect, trebuie să se aprecieze dacă articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 este contrar articolului 34 CE pentru motivul că generează, pe de o parte, o discriminare între producători și, pe de altă parte, denaturări ale concurenței dintre producătorii aceluiși produs situați în state membre diferite.
- 22 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 34 alineatul (2) CE, care interzice orice discriminare în cadrul PAC, nu reprezintă decât expresia specifică a principiului general al egalității, care impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (Hotărârea din 11 iunie 2009, Agrana Zucker, C-33/08, Rep., p. I-5035, punctul 46).
- 23 Trebuie să se constate, în primul rând, că articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 nu stabilește el însuși condiții diferite în funcție de statele membre sau de producători, ci se limitează să acorde tuturor statelor membre, în aceleași condiții și potrivit aceluiași modalități, o anumită marjă de apreciere pentru a efectua plăți suplimentare în cadrul reformei PAC.
- 24 În al doilea rând, trebuie mai întâi amintit că, în conformitate cu principiul subsidiarității, prevăzut la articolul 5 al doilea paragraf CE, în domeniile care nu sunt de competența sa exclusivă, Uniunea nu intervine decât în cazul și în măsura în care obiectivele acțiunii preconizate nu pot să fie realizate într-un mod satisfăcător de statele membre, însă pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii din cauza dimensiunilor sau a efectelor acțiunii preconizate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iunie 2010, Vodafone și alții, C-58/08, Rep., p. I-4999, punctul 72).
- 25 În continuare, dintr-o jurisprudență constantă reiese că statele membre pot adopta dispoziții într-o situație guvernată de dreptul Uniunii în cazul în care acesta le conferă în mod expres competență decizională (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 noiembrie 1992, Teulie, C-251/91, Rec., p. I-5599, punctul 13, și Hotărârea din 27 noiembrie 1997, Witt, C-356/95, Rec., p. I-6589, punctul 39).
- 26 În sfârșit, trebuie constatat că, în cadrul PAC, care, conform articolului 4 alineatul (2) litera (d) TFUE, intră sub incidența unei competențe partajate între Uniune și statele membre, acestea din urmă dispun de o putere legislativă care le permite, astfel cum rezultă din articolul 2 alineatul (2) TFUE, să își exercite competența în măsura în care Uniunea nu și-a exercitat competența.
- 27 Aceasta cu atât mai mult de la reforma PAC, care implică, astfel cum arată instanța de trimitere, o descentralizare sporită a competențelor pentru a ține seama mai mult de particularitățile fiecărui stat membru sau ale fiecărei regiuni, precum și de situația pieței diferitor produse și a producătorilor în cauză, conform articolului 33 alineatul (2) litera (a) CE.
- 28 În consecință, Consiliul Uniunii Europene putea acorda statelor membre o anumită marjă de apreciere în stabilirea coeficientului reținerii pentru ca, după cum se arată în considerentul (33) al Regulamentului nr. 1782/2003, statele membre să aibă posibilitatea de a stabili un anumit echilibru între drepturile la plata individuală și mijloacele regionale sau naționale, precum și între plățile existente și plata unică, pentru a permite astfel abordarea flexibilă a situațiilor specifice.
- 29 În al treilea rând, trebuie arătat că abilitarea acordată statelor membre, pe de o parte, este strict limitată și supusă unei serii de condiții de natură în același timp materială și procedurală și, pe de altă parte, constituie o măsură temporară menită să faciliteze trecerea către schema plății unice.

- 30 Astfel, pe de o parte, diferențierea permisă de articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 este limitată, întrucât, în cadrul reducerii progresive a plăților directe, statele membre pot să rețină doar până la 10 % din componenta plafoanelor naționale în scopul de a efectua o plată suplimentară.
- 31 Pe de altă parte, respectivul articol 69 prevede că plata suplimentară se acordă numai pentru anumite tipuri de agricultură care sunt importante pentru protecția sau pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu sau pentru ameliorarea calității și a comercializării produselor agricole, această plată fiind supusă respectării condițiilor definite de Comisie în conformitate cu articolul 69 al treilea paragraf din Regulamentul nr. 1782/2003. O examinare mai aprofundată a fiecărui sector de produse a determinat, în plus, legiuitorul Uniunii să prevadă, la articolele 66-68 din Regulamentul nr. 1782/2003, norme specifice în funcție de caracteristicile lor.
- 32 În al patrulea rând, din articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 reiese că valoarea totală a plăților către agricultori într-un anumit sector rămâne în esență aceeași în fiecare stat membru, indiferent de aspectul dacă autoritățile naționale decid să introducă plăți suplimentare și, dacă decid în acest sens, indiferent de nivelul reținerii pe care îl stabilesc în acest scop.
- 33 În plus, stabilirea unor procente diferite ale reținerii nu generează în mod automat acordarea unor plăți suplimentare mai mult sau mai puțin ridicate, întrucât acestea din urmă sunt acordate numai agricultorilor care respectă cerințele și criteriile specifice prevăzute.
- 34 În al cincilea rând, trebuie amintit că faptul că adoptarea unei măsuri în cadrul unei organizări comune a pieței poate avea implicații diferite pentru anumiți producători ca urmare a producției individuale sau a condițiilor locale nu poate fi considerat discriminare interzisă de tratat în condițiile în care măsura se bazează pe criterii obiective, adaptate la nevoile funcționării globale a organizării comune a pieței (Hotărârea din 9 iulie 1985, Bozzetti, 179/84, Rec., p. 2301, punctul 34, și Hotărârea din 14 mai 2009, Azienda Agricola Disarò Antonio și alții, C-34/08, Rep., p. I-4023, punctul 69).
- 35 De asemenea, dintr-o jurisprudență constantă reiese că interdicția discriminării nu are în vedere eventualele diferențe de tratament care pot rezulta, de la un stat membru la altul, din divergențele existente între reglementările diferitor state membre din moment ce aceste reglementări afectează în același mod toate persoanele care se încadrează în domeniul de aplicare al acestora (Hotărârea din 16 iulie 2009, Horvath, C-428/07, Rep., p. I-6355, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 36 Deși acest principiu a fost, desigur, dezvoltat în cadrul interpretării dispozițiilor dreptului Uniunii în vederea aprecierii compatibilității legislației naționale în raport cu principiul nediscriminării, nu se poate acționa totuși altfel în ceea ce privește aprecierea validității dispoziției dreptului Uniunii prin care statelor membre li se acordă o marjă de apreciere în temeiul căreia adoptă respectivele legislații diferite.
- 37 În al șaselea rând, menținerea unei concurențe reale pe piețele produselor agricole face parte dintre obiectivele PAC.
- 38 În această privință, trebuie mai întâi amintit că, astfel cum s-a constatat la punctele 32 și 33 din prezenta hotărâre, stabilirea unor procente diferite ale reținerii nu generează în mod automat acordarea unor plăți suplimentare mai mult sau mai puțin ridicate.
- 39 Presupunând că stabilirea procentelor de reținere la un nivel diferit de către statele membre poate conduce la denaturări ale concurenței dintre producătorii aceluiași produs situați în state membre diferite, ceea ce nu s-a precizat în decizia de trimitere, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, chiar și în ceea ce privește normele tratatului în materie de concurență, articolul 36 CE acordă întâietate obiectivelor PAC în raport cu cele ale politicii în materie de concurență (Hotărârea din 9 septembrie 2003, Milk Marque și National Farmers' Union, C-137/00, Rec., p. I-7975, punctul 81).

- 40 În orice caz, legiuitorul Uniunii dispune, în materie de PAC, de o largă putere de apreciere ce corespunde responsabilităților politice pe care i le atribuie articolele 34 CE și 37 CE, iar Curtea s-a pronunțat în repetate rânduri în sensul că numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri adoptate în acest domeniu în raport cu obiectivul pe care instituția competentă urmărește să îl atingă poate afecta legalitatea unei astfel de măsuri (Hotărârea din 2 iulie 2009, Bavaria și Bavaria Italia, C-343/07, Rep., p. I-5491, punctul 81).
- 41 În consecință, controlul Curții trebuie să se limiteze la a verifica dacă măsura în cauză nu este afectată de o eroare vădită sau de un abuz de putere ori dacă autoritatea în discuție nu a depășit în mod evident limitele puterii sale de apreciere (Hotărârea din 12 iulie 2001, Jippes și alții, C-189/01, Rec., p. I-5689, punctul 80, Hotărârea din 9 septembrie 2004, Spania/Comisia, C-304/01, Rec., p. I-7655, punctul 23, precum și Hotărârea din 23 martie 2006, Unitymark și North Sea Fishermen's Organisation, C-535/03, Rec., p. I-2689, punctul 55).
- 42 În această privință, rezultă, printre altele, din considerentele (33) și (34) ale Regulamentului nr. 1782/2003 că posibilitatea prevăzută la articolul 69 din acesta de a acorda o plată suplimentară trebuie pusă în aplicare în funcție de discrepanțele structurale și naturale existente între diferitele regiuni agricole. Acest element face parte în mod expres dintre cele care, conform articolului 33 alineatul (2) CE, trebuie avute în vedere în elaborarea PAC.
- 43 Întrucât eventualele denaturări ale concurenței care pot rezulta din aplicarea articolului 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 sunt, cel mult, limitate, nu se poate, în plus, considera că legiuitorul Uniunii nu a efectuat un echilibru just între diversele elemente sau obiective care trebuie avute în vedere și ar fi depășit astfel în mod vădit limitele puterii sale de apreciere.
- 44 În consecință, examinarea articolului 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 în lumina articolului 34 CE nu a evidențiat niciun element de natură să îi afecteze validitatea.

Cu privire la încălcarea articolului 32 CE

- 45 Instanța de trimitere se referă la argumentația reclamantei din litigiul principal potrivit căreia articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 contravine articolului 32 CE în măsura în care, prin aceea că permite statelor membre să stabilească în mod liber, fără criterii sau condiții prealabile, procentul reținerii aplicat plafonului național de care vor putea dispune pentru a susține un produs care, precum tutunul brut, face obiectul politicii comune a politicii agricole, această dispoziție elimină natura comună a politicii agricole.
- 46 Trebuie să se constate că marja de apreciere acordată statelor membre pentru a stabili un procent al reținerii aplicat plafonului național al ajutoarelor care corespund sectorului în cauză în scopul de a efectua o plată suplimentară nu are nicidecum ca obiect să elimine caracterul comun al politicii agricole, ci corespunde numai unei abilități acordate autorităților naționale de a pune în aplicare anumite norme pe care legiuitorul Uniunii le-a considerat adecvate în cadrul introducerii schemei de plată unică.
- 47 Astfel, respectiva plată suplimentară, temporară și în quantum limitat de până la 10 % din componenta plafoanelor naționale, urmărește, pe de o parte, să îi stimuleze pe agricultori să respecte cerințele privind ameliorarea calității produselor și protecția mediului, ca recompensă pentru mai buna lor adaptare la noile cerințe ale PAC, și, pe de altă parte, să atenueze repercusiunile care rezultă în anumite sectoare de produs din trecerea de la schema de plăți directe la schema de plată unică.
- 48 Posibilitatea lăsată statelor membre de a stabili procentele reținerilor la nivelul cel mai adecvat ținând seama de particularitățile naționale sau regionale, precum și de situația pieței diferitor produse și a producătorilor în cauză este justificată în lumina articolului 33 alineatul (2) CE, care impune, în

cadrul elaborării PAC și a metodelor speciale ale aplicării sale, să se aibă în vedere caracterul special al activității agricole, care rezultă din structura socială a agriculturii și din discrepanțele structurale și naturale existente între diferitele regiuni agricole, precum și necesitatea de a opera treptat modificările adecvate.

- 49 În plus, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 29-31 din prezenta hotărâre, abilitarea acordată de legiuitorul Uniunii autorităților naționale este supusă mai multor condiții de natură în același timp procedurală și materială, stabilite în mod direct atât la articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003, cât și de un regulament care trebuia să fie adoptat de Comisie în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 144 alineatul (2) din regulamentul menționat.
- 50 În această privință, trebuie să se constate că Comisia a stabilit, în mod detaliat, respectivele condiții în Regulamentul nr. 795/2004, al cărui articol 48 prevede importante garanții prin aceea că impune ca statele membre să își adopte deciziile potrivit unor criterii obiective și să acționeze „astfel încât să asigure un tratament egal agricultorilor și să evite denaturarea pieței și a concurenței”. În plus, prin dispozițiile menționate, Comisiei îi este recunoscută competența de a supraveghea îndeaproape modul în care autoritățile statelor membre efectuează plățile suplimentare, impunând acestora din urmă mai multe obligații de notificare.
- 51 De asemenea, articolul 64 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1782/2003 impune ca, într-un anumit termen, Comisia să prezinte „Consiliului un raport, însoțit, dacă este necesar, de propuneri adecvate, asupra eventualelor consecințe ale punerii în aplicare de către statele membre a opțiunilor prevăzute în ceea ce privește evoluția structurală și a pieței”, printre altele, a opțiunii prevăzute la articolul 69 din același regulament.
- 52 Din cele de mai sus rezultă că examinarea articolului 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 în lumina articolului 32 CE nu a evidențiat niciun element de natură să îi afecteze validitatea.

Cu privire la încălcarea obiectivelor de garantare a unui venit stabil pentru producători și de conservare a zonelor rurale

- 53 Instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 încalcă „obiectivele de garantare a unui venit stabil pentru producători” și de „conservare a zonelor rurale” în măsura în care aplicarea sa ar avea ca efect neasigurarea unui venit stabil agricultorilor și posibilitatea ca aceștia să fie determinați să abandoneze cultivarea tutunului.
- 54 În ceea ce privește garantarea unui venit stabil, trebuie arătat că, după cum subliniază Consiliul, un asemenea obiectiv nu figurează printre obiectivele PAC prevăzute la articolul 33 CE, care menționează obiectivul „[asigurării] în acest fel a unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă” și pe cel privind „stabilizarea piețelor”.
- 55 Pe de altă parte, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 60 din concluzii, tratele nu impun ca nivelul de trai echitabil să fie asigurat prin cultivarea constantă a aceluiași produs.
- 56 În plus, astfel cum se arată la punctul 32 din prezenta hotărâre, articolul 69 din Regulamentul nr. 1782/2003 nu modifică quantumul total al ajutorului care poate fi plătit agricultorilor dintr-un sector de produse, precum tutunul, ci permite numai, și într-o măsură limitată, o împărțire a quantumului ajutorului între plăți directe și, eventual, plăți suplimentare.
- 57 De asemenea, obiectivul de stabilizare a piețelor, menționat la articolul 33 alineatul (1) litera (c) CE, nu implică faptul că producția trebuie să fie întotdeauna stabilă, unul dintre obiectivele reformei PAC constând, dimpotrivă, în a promova o industrie agricolă mai competitivă și orientată mai mult spre piață.

- 58 În ceea ce privește compatibilitatea cu obiectivul afirmat privind conservarea zonelor rurale, trebuie arătat că în considerentele (3) și (21) ale Regulamentului nr. 1782/2003 se subliniază tocmai necesitatea de a evita abandonarea terenurilor agricole și de a conserva zonele rurale. Instanța de trimitere nu a prezentat niciun element care să poată dovedi că măsura prevăzută la articolul 69 din regulamentul menționat ar aduce atingere unor astfel de obiective. Dimpotrivă, marja de apreciere acordată statelor membre în cadrul procentului reținerii le permite să condiționeze dreptul la plata suplimentară de respectarea unor condiții menite să ducă la atingerea acestor obiective.
- 59 Din ansamblul considerațiilor de mai sus reiese că examinarea întrebării preliminare nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea articolului 69 din Regulamentul nr. 1782/2003.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 60 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Examinarea întrebării preliminare nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea articolului 69 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului din 29 septembrie 2003 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori și de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2019/93, (CE) nr. 1452/2001, (CE) nr. 1453/2001, (CE) nr. 1454/2001, (CE) nr. 1868/94, (CE) nr. 1251/1999, (CE) nr. 1254/1999, (CE) nr. 1673/2000, (CEE) nr. 2358/71 și (CE) nr. 2529/2001.

Semnături